

Fas 2 A. Identifiera orsaker till användning – diskussionsunderlag

Insatsen som ska utmönstras: _____

I det här dokumentet finns en lista med möjliga orsaker till att en lågvärdeinsats används. Listan är indelad i fem huvudtyper. Kryssa i de exempel som du upplever är de viktigaste orsakerna till att insatsen används. Du behöver inte identifiera orsaker inom varje huvudtyp.

1. Patienters och närståendes förväntningar

Möjliga orsaker:

- patienter eller deras närstående efterfrågar insatsen
- patienten saknar kunskap om insatsens nytta och risker.

2. Personalens kunskaper och attityder

Möjliga orsaker:

- bristande kännedom om att insatsen är av lågt värde
- insatsen uppfattas som effektiv
- positiv upplevelse av insatsen
- bristande kännedom om i vilken utsträckning insatsen används
- rädsla för underdiagnostik eller underbehandling
- rädsla att bli anmäld till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
- det upplevs inte viktigt att minska användningen
- svårt att förmedla till patienten varför insatsen inte ska ges
- olika uppfattningar mellan personal om att insatsen är av lågt värde
- brist på tillit till upphovsmannen av rekommendationen.

3. Verksamhetens strukturer, processer och resurser

Möjliga orsaker:

- befintliga rutiner som driver användningen (t.ex. provpaket)
- befintliga resurser som driver användningen (t.ex. tillgång till utrustning)
- arbetsprocesser som driver användningen
- upplevd press från andra yrkesgrupper, kollegor eller ledning
- brist på samverkan mellan personal eller mellan olika yrkesgrupper
- brist på stöd från kollegor eller ledning för att minska användningen
- brist på resurser eller utrustning för att använda en alternativ insats
- brist på möjlighet att hålla sig uppdaterad om evidens
- brist på tid för att ha en dialog med patienten om varför insatsen inte behövs.

4. Hälso- och sjukvårdssystemet och samhället i stort

Möjliga orsaker:

ekonomiska incitament

brist på politiskt beslut att begränsa användningen eller att politiska beslut driver på användningen

motsägande, otydliga eller svårtillämpliga riktlinjer

vårdprocess eller vårdförlopp driver användningen.

5. Egenskaperna hos lågvärdeinsatsen och alternativa insatser

Möjliga orsaker:

insatsen är enkel att använda eller upplevs inte leda till negativa konsekvenser

de alternativ till insatsen som finns är svåra att använda

det saknas alternativ till insatsen.

Annat: _____